

Eksperci ONZ chwali Polskę za szlachetność wobec ukraińskich uchodźców oraz wzywa Białoruś i Polskę do zaprzestania tzw. push-backów

GENEWA (28 lipca 2022 r.) – Polska bardzo ciepło przyjęła uchodźców z Ukrainy, lecz sytuacja osób ubiegających się o azyl i migrantów z innych krajów jest zupełnie inna – powiedział dziś pod koniec oficjalnej wizyty Felipe González Morales, specjalny sprawozdawca ONZ ds. praw człowieka migrantów.

Specjalny sprawozdawca przybył do Polski i na Białoruś z oficjalną wizytą w dniach 12–25 lipca 2022 r. Wizyta na Białorusi dotyczyła sytuacji na granicy obu krajów.

– Jestem pod wrażeniem działań rządu Polski, który zapewnił istotne wsparcie ogromnej liczbie uchodźców uciekających z Ukrainy w tak intensywnym okresie. Jednocześnie musimy docenić obywateli polskich, którzy zachowali się szlachetnie i solidarnie wobec uchodźców z Ukrainy. Obecnie w Polsce przebywają ponad 2 miliony uchodźców, z których większość korzysta z gościny w prywatnych domach Polaków – powiedział González Morales w oświadczeniu na zakończenie misji

https://intranet.ohchr.org/Offices/Geneva/TESPRDD/SPB/EClearance/EClearanceDocs/GA/S/INT_CV_PRT_BLR_25103_E.docx

– To wyjaśnia, dlaczego nie widzę obozów dla uchodźców w Polsce – dodał.

Specjalny sprawozdawca zauważył jednak, że choć uchodźcy z Ukrainy na ogół otrzymują dobre wsparcie, sytuacja migrantów, osób ubiegających się o azyl i uchodźców z innych krajów pochodzenia wydaje się zupełnie inna.

– Choć wszyscy zostali przyjęci do Polski i otrzymali pomoc od państwa, obywatele państw trzecich nie są chronieni w tych samych ramach prawnych, mimo że uciekali przed tą samą wojną – powiedział González Morales i dodał: – Osoby w szczególnie trudnej sytuacji, w tym te o nieuregulowanym statusie migracyjnym, mają znaczne problemy z uzyskaniem zezwolenia na pobyt i odpowiedniego schronienia.

– Z niepokojem stwierdzam, że stosowanie takich podwójnych standardów doprowadziło do poczucia dyskryminacji wśród obywateli państw trzecich – powiedział ekspert ONZ.

Od wybuchu wojny w Ukrainie władze polskie, a także setki i tysiące zwykłych obywateli polskich, podjęły natychmiastowe działania w celu ochrony i integracji ukraińskich uchodźców oraz udzielenia im pomocy. Parlament przyjął

specustawę przyznającą obywatelom ukraińskim i ich współmałżonkom równy dostęp do polskiego rynku pracy i opieki zdrowotnej, prawo do edukacji oraz inne świadczenia socjalne. Obywatele państw trzecich są chronieni zgodnie z celami określonymi w dyrektywie UE w sprawie ochrony tymczasowej.

Władze krajowe i lokalne, w ścisłej współpracy z polską Strażą Graniczną i innymi odpowiednimi służbami publicznymi, ułatwiały szybkie przekraczanie granicy, zapewniały bezpłatny transport, pomoc humanitarną i pomoc medyczną dla uchodźców z Ukrainy uciekających przed wojną.

– Polski rząd wykazał silne zaangażowanie, by nie pozostawić żadnego uchodźcy ukraińskiego bez dachu nad głową – powiedział González Morales. Specjalny sprawozdawca ostrzegł jednak, że skoro obecny model zakwaterowania w znacznej mierze zależy od hojności indywidualnych osób i prywatnych darczyńców, należy koniecznie przeprowadzić ocenę jego stabilności.

– Zimą na sytuację mieszkaniową mogą wpływać wielorakie trudności, w tym niedobory energii, inflacja, wyczerpanie lub frustracja indywidualnych gospodarzy, którzy już od miesięcy poświęcają swoją prywatną przestrzeń – zaznaczył González Morales.

– Należy opracować realistyczne plany realizacji zapewnień polskiego rządu wobec uchodźców z Ukrainy – powiedział ekspert. – Polska powinna także określić, jaka pomoc jest potrzebna ze strony społeczności międzynarodowej, zwłaszcza Unii Europejskiej – zaznaczył González Morales.

Specjalny sprawozdawca ocenił również sytuację migrantów na granicy Polski i Białorusi. González Morales stwierdził, że chociaż obszar ten jest stosunkowo spokojny w porównaniu do zeszłej zimy, niektórzy migranci, w tym nowo przybyłe osoby, pozostają bez wyjścia między obiema granicami oraz doświadczają przemocy i push-backów z obu stron.

Po stronie białoruskiej migranci byli zasadniczo przetrzymywani w zamkniętym już tymczasowym centrum logistycznym, które było ich schronieniem. Po stronie polskiej kobiety w ciąży, a także dzieci podróżujące samotnie i z rodzinami, są przetrzymywane w zamkniętych ośrodkach dla imigrantów, co zaznaczył ekspert.

– Dzieci i inne osoby w trudnej sytuacji nie powinny być zamykane tylko ze względu na ich status migracyjny. W Polsce istnieją alternatywne opcje przyjmowania i opieki – powiedział González Morales. – Wzywam odpowiednie organy do natychmiastowego przeniesienia dzieci bez opieki dorosłych, dzieci z rodzinami, kobiet w ciąży i osób z problemami psychicznymi do ośrodków otwartych.

Specjalny sprawozdawca wezwał Białoruś, Polskę i UE do nawiązania rozmów i prowadzenia dialogu na temat sytuacji na ich wspólnej granicy. – Co najważniejsze, należy zaprzestać dalszego narażania życia ludzkiego i push-backów oraz chronić prawa człowieka przysługujące migrantom – powiedział González Morales.

Konferencja prasowa na temat wizyty odbędzie się w **czwartek, 28 lipca o godz. 12:00 (CEST)**. Aby zarejestrować się na konferencję prasową, prosimy o kontakt: hrc-sr-migrant@un.org. Dostęp jest ściśle ograniczony do prasy.

Specjalny sprawozdawca przedstawi swoje raporty Radzie Praw Człowieka w czerwcu 2023 r.

KONIEC

Felipe González Morales (Chile) został mianowany Specjalnym Sprawozdawcą ds. praw człowieka migrantów w czerwcu 2017 r. przez Radę Praw Człowieka ONZ na początkowy okres trzech lat. W czerwcu 2020 r. jego mandat został przedłużony o kolejne trzy lata. Jako specjalny sprawozdawca działa indywidualnie i jest niezależny od wszelkich rządów i organizacji. Jest profesorem prawa międzynarodowego na Uniwersytecie Diego Portalesa w Santiago (Chile), gdzie jest również kierownikiem studiów magisterskich dotyczących międzynarodowych przepisów o prawach człowieka.

Specjalni sprawozdawcy należą do tzw. Procedur Specjalnych Rady Praw Człowieka. Procedury Specjalne, największa grupa niezależnych ekspertów w systemie praw człowieka ONZ, to ogólna nazwa niezależnych rozpoznawczych i monitorujących mechanizmów Rady, które zajmują się sytuacją w konkretnych krajach lub określonymi problemami we wszystkich częściach świata. Eksperti w ramach Procedur Specjalnych pracują na zasadzie dobrowolności; nie są pracownikami ONZ i nie otrzymują wynagrodzenia za swoją pracę. Działają indywidualnie i są niezależni od wszelkich rządów i organizacji.

Strony krajowe ONZ dotyczące praw człowieka – [Polska](#) i [Białoruś](#)

Aby uzyskać więcej informacji oraz w przypadku **zapytań ze strony mediów** prosimy o kontakt: pani Yiyao Zhang (+41 079 874 7790 yiyao.zhang@un.org) i pani Clara Burriel Pérez (consultant.burrielperez@un.org)

W przypadku pytań ze strony mediów dotyczących innych ekspertów ONZ prosimy o kontakt: Renato de Souza (+41 767642602 / renato.rosariodesouza@un.org) lub Dharisha Indraguptha (+41 79 506 1088 / dharisha.indraguptha@un.org)

Śledź wiadomości dotyczące niezależnych ekspertów ONZ w dziedzinie praw człowieka na Twitterze [@UN_SPExperts](#).

Troszczysz się o świat, w którym żyjemy?
STAŃ W OBRONIE praw innych ludzi już dziś.
#Standup4humanrights i odwiedź stronę internetową
<http://www.standup4humanrights.org>

